

TUREN GÅR TIL
EUROPA

Turen går til Europa

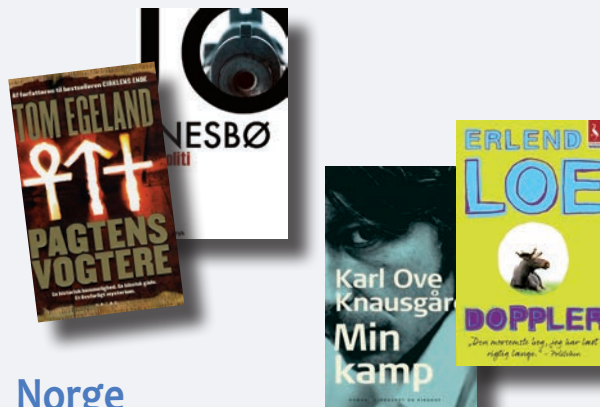
Med denne folder er du godt bevæbnet til at blive klogere på det land, turen går til i ferien. Din litterære kuffert er pakket med rejseguides, romaner af lokale forfattere og andre gode bøger, der giver indblik i landets kultur og historie.

Af bibliotekar Jesper Just Nielsen

Sverige

Niels Holgersens forunderlige rejse gennem Sverige af Selma Lagerlöf og den uforlignelige **Astrid Lindgren**, der elskes af både børn og voksne er selvfølgelig ferielæsning fra klassikerfeltet. Udover disse store damer skal du læse Jan Guillou, bl. a. bøgerne om det 20. århundrede, der begynder med **Brobyggerne**. Sveriges svar på Klaus Rifbjerg hedder **Per Olov Enquist**, og produktivetsniveauet er også godt med. Læs også Kerstin Ekmans eminente serie **Ulveskindet**, og hendes nyere værker som den fine **Mordets praksis**. Jonas Jonasson har slået sit navn fast med de slagfærdige **Den hundredårige der kravlede ud ad vinduet og forsvandt** og **Analfabeten der kunne regne**.

Sverige er Nordens førende krimiland og har opfostret store navne som **Larsson**, **Marklund**, **Läckberg**, **Jungstedt**, **Nesser**, **Mankell**, **Sjöwall** og **Wahlöö**. Listen er uendelig, næsten, men prøv også **Johan Theorin**, **Kristina Olsson** og **Arne Dahl** og **Leif G. W. Persson**.

Norge

Norge er kendt for at skrive ordene, som de udtales. Måske derfor har de så rigt et udvalg af skribenter. Blandt landets ypperste forfattere er Per Petterson, der med **Ud og stjæle heste** fik et gevaldigt internationalt gennembrud. Læs også **Jeg nægter**, om to venner der mødes igen efter mange års adskillelse.

Er du i det muntre hjørne, skal du læse **Bernhard Hvals fortælelser** om amatørkapgængerer Notto Fipp, der har en uvægerlig trang til at komme med vulgære udtryk. Erlend Loe er mindst lige så tosset, og især **Fakta om Finland** og **Doppler** må med på rejsen.

Er du udrejst i længere tid, anbefaler jeg Knausgård's seksbindsværk **Min kamp** eller Jan Kjærstads Wergeland-trilogi, der begynder med **Forføren**. Andre gode bud er bøger af **Hanne Ørstavik** og **Dag Solstad**. Desuden vil jeg anbefale Gunnar Staalesens Bergen-trilogi, der begynder med **1900 aftenrøde**.

Også på krimifronten er nordmændene stærke. Her skal du læse **Jo Nesbø's** bøger om Harry Hole, krimiserien af Kjell Ola Dahl, der begynder med **En lille gylden ring** eller Tom Egelands spændende, Dan Brown-agtige bøger, **Pagtens vogtere** og **Lucifers evangelium**.

E-bøger og lydbøger

Vil du reducere kuffertens vægt? Tag e-bøger eller lydbøger med på ferie! Mange af bøgerne i denne pjece findes på eReolen. Det er gratis!

Island

Naturen og det barske går igen i den islandske litteratur. Størst af alle er Halldór Laxness, særligt på grund af **Salka Valka** og **Frie mænd**, begge fortræffelige romaner. Nutidens svar på Laxness er **Jon Kalman Stefánsson** og hans trilogi om Drengen, der begynder med **Himmerige og helvede**, om litteratur, stormvejr, sne og lidenskab. Lige så smuk, men mindre barsk er **Svar på Helgas breve** af Bergsveinn Brigrísson, og er du til det mere spøjse og finurlige, skal du læse hver en bog af Sjón, særligt **Skygge-Baldur**, der indbragte ham Nordisk Råds Litteraturpris. Jeg vil også anbefale **Kristin Marja Baldursdóttirs** bøger om Karitas samt Hallgrímur Helgasons **Kvinden ved 1000 grader**.

Krimigenren behersker de også. **Arnaldur Indriðasons** social-realistiske spændingsromaner om den gravalvorlige kommissær Sveinsson er selvskrævet, men andre gode bud er **Jón Hallur Stefánsson** og **Yrsa Sigurðardóttir**.

I øvrigt: Islandsk skønlitteratur efter 1980 står på bibliotekets hylder under fornavnet. Spørg eventuelt bibliotekaren!

Storbritannien og Irland

Til rejsen skal kufferten fyldes med **Ken Folletts** Century-trilogi, **Shakespeare** og **Ian McEwan**, og er du i det romantiske hjørne, gør du plads til **Rosie Thomas** og **Rosamunde Pilcher**. Går turen til London, er der ingen vej uden om Edward Rutherfords historiske roman **London**.

Rent litterært er der udover England dog ét land, der i særlig grad bør fremhæves: Irland er en særlig perle for bogelskere. Den lille nation har fået Nobelprisen i litteratur hele tre gange og kan bryste sig af navne som **James Joyce** og **W.B. Yeats** samt mere nutidige navne som **Frank McCourt**, **Seamus Heaney** og **Nick Hornby**.

Storbritannien kan også bryste sig af en stor krimitradition. Har du set, og måske også læst alle **Barnaby'erne**, bør du læse **Susan Hill**, der skriver mere om mennesker end om blodige mord, gode gamle **Agatha Christie** og **Conan Doyle** samt **P. D. James** og skotske **Ian Rankin**.

Tyskland

Tyskland har en fornem litterær bagage at være stolt af, ikke mindst takket være Goethe og Schiller. Mastodonter som Thomas Manns **Buddenbrooks** og Günter Grass' **Bliktrømmen** er obligatorisk læsning, men også nyere værker er bestemt et besøg værd. Clemens Meyers rå og præcise beskrivelse af østtysk ungdom i tiden før og efter Berlinmurens fald i **Dengang vi drømte**.

Også Eugen Ionescos prisbelønnede debutroman, **I tider med aftagende lys**, skal med i håndbagagen. Bogen er en slægtsroman, der gennem fire generationers øjne fortæller og belyser samme historie. En stor og fremragende roman om DDR. Endelig skal nævnes Daniel Kehlmann, tysk litteraturens nye store stjerne. Læs hans lærde fortælling om videnskabsmændene Humboldt og Gauss i romanen **Opmålingen af verden**, der suverænt blander fiktion og fakta, intelligens og humor. Er du krimilæser, vil jeg anbefale dig **Gisa Klönnes** serie om kriminalkommissær Judith Krieger, **Oliver Bottinis** serie om den alkoholiserede kommissær Loise Bonif og Volker Kutschers hårdkogte serie om Gereon Rath og Berlin, der begynder med **Den våde fisk**.

Østrig

Stefan Zweig står som det måske største navn i østrigsk litteratur, ikke mindst på grund af den nærmest legendariske **Skaknovelle**. Zweig mestrede kortprosaen, men romanerne, som eksempelvis **Forvandlingens rus**, om en kvindelig postassistents skuffelse over sin småborgerlige tilværelse, er suveræne. En anden legende er **Joseph Roth**, der med bl.a. *Radetzky*, *Job* og *Historien om den 1002. nat* regnes blandt landets fineste skribenter.

Skal det være mere hårdtslående, bør du lægge dig ud med disse to genstridige kombattanter: Elfriede Jelinek, den oppositionelle, nobelpristagende feminist, der kun skriver, når hun er vred nok. Læs fx **Lyst** og **Spillelærerinden**. Thomas Bernhard, den provokerende og omdiskuterede homme fatale, der tog livtag med provinsens skyggesider, hører også med i kufferten. Start blidt, og læs de selvbiografiske bøger **Årsagen**, **Kælderer** og **Åndedrættet**, så er du klædt på til hans egentlige udskejelser, fx **Undergænger**.

Min egen favorit er Arno Geiger, der beskriver et genkendeligt hverdagsøstrig, med eviggyldige dagligdagsproblematikker og gennemsnitlige menneskeliv. Især vil jeg fremhæve **Vi har det godt** og biografien om hans far, **Den gamle konge i sit eksil**.

Frankrig

Særligt fra 1800-tallet og frem har Frankrig fostret forfattere, der stadig læses i dag. Tænk bare på Victor Hugos **De elendige**, Alexandre Dumas' **De tre musketerer** og Gustav Flauberts **Madame Bovary**, blandt mange andre. I den blødere ende vil jeg anbefale idylliske Marcel Pagnol og hans nyklassikere, **Magnon og kilden** og **Kilden i Provence**, og 10-bindsværket om **Pigen med den blå cykel** af Régine Deforges. Det mere nutidige Frankrig møder du bl. a. i bøger af Anna Gavalda, fx **Bare Sammen**, og Muriel Barbery's **Pindsvinets elegance**.

Går turen til Paris, er der ingen vej uden om Proust og gigantværket **På sporet af den tabte tid**. Også Patrick Modiano, der i 2014 modtog Nobelprisen i litteratur, må du unde dig selv. Læs bl.a. den eminente **Askeblomster**, der handler om erindring og tab af identitet.

Alt for få franske krimier når hele vejen til Danmark. En af dem er **Alex** af Pierre Lemaitre, der bestemt ikke er for de sarte, men også **Thierry Jonquet**, **Fred Vargas** og **Jean-Christophe Grangé** bør der laves plads til i kufferten.

Portugal

De største portugisiske forfattere lever desværre lidt en skygetilværelse hos os i nord. Nobelprisvindende **José Saramago** regnes for måske Portugals største forfatter nogensinde, og hele hans forfatterskab skal med på ferie. Hans skrivestil er noget for sig, og det er indholdet også. Med Saramago får du dig altid en overraskelse.

Og nu vi er ved det særegne og meget portugisiske, skal du møde António Lobo Antunes. Læs fx **Beretning om sjælens lidenskaber**, der handler om de to barndomsvenner, undersøgelsesdommeren og terroristen, der mødes i forhørslokalet.

Schweiziske Pascal Merciers filosofiske nyklassiker **Nattog til Lissabon** er den oplagte rejseledsager til en eftertænkssom tur gennem Portugal og især landets hovedstad.

Der er ikke ret mange krimier på dansk. Men vær opmærksom på dansk-portugisiske Pia Martins **Legetøj for en morder** og **De tusind mords hotel**, henholdsvis bind 1 og 2 i serien om Linda og amatørdetektiven Joanna, der oplever mystiske begivenheder.

Reserveringer i ferien

Gå ikke glip af dine reserverede bøger under ferien. Gå på bibliotekets hjemmeside og sæt dem på 'pause', inden du rejser. Du mister ikke din plads i køen.

Spanien

Klassikeren over alle spanske klassikere hedder **Don Quixote**, og når du er færdig med den, tyr du straks til nyere værker som Bernardo Atxaca, både **Obabakoak** og **Harmonikaspillerens søn**. Sidstnævnte er en roman om barndoms minder fra Baskerlandet og en hyldest til forfatterens hjemstavn.

Den lille roman eller lange novelle, **Guldsmedens hemmelighed** af Elia Barceló er bestemt også en læsning værd. En fin bog om kærlighed og tid.

Den måske bedst kendte nutidige spanske forfatter er Carlos Ruiz Zafón, og har du endnu **Vindens skygge** til gode, skal du uden tvivl læse den. Andre bud er **Månevind** af Antonio Muñoz Molinos, **Jeg vil give dig verden** af Chufo Lloréns og **Sådan var ensomheden** af Juan José Millás. Læs også **Hyldest til Catalonien** af George Orwell, hvis du skal til Barcelona og omegn.

Til krimilæseren vil jeg slå et slag for **Platons hule** af José Carlos Samoza og bøger af Arturo Pérez-Reverte, fx **Bataljemaleren** og **De navnløse skibes kirkegård**.

Italien

Sammen med Grækenland udgør Italien et udgangspunkt for vores moderne civilisation og kan bryste sig af navne som Dante, Boccaccio, Ovid og Petrarca.

Og nye store navne vedbliver at dukke op. Er du til det lidt skæve, må du prøve **Italo Calvino**, fx hans **kosmiskomiske historier**, eller dramatikeren Dario Fo. Læs hans skægge og tankevækkende selvbiografi **Flagermusenes landsby**, der også er en fortælling om hans elskede Italien. Er du til de store fortællinger, vil jeg anbefale Umberto Ecos **Dronning Loanas mystiske flamme** og Elsa Morantes **Historien eller Løgn og trolddom**. Læs også det nye stortalent Niccolò Ammaniti og hans stærke romaner **På herrens mark** og **Jeg er ikke bange**.

Til krimilæseren anbefaler jeg **Gianrico Carofiglios** romaner om forsvarsadvokaten Guido Guerrieri samt den intense murstenskrimi **Jeg dræber** af Giorgio Faletti.

Grækenland

Med nyere græsk litteratur på dansk står det cirka lige så skidt til som med økonomien. Luften er gået af den ballon, der brystede sig med navne som Platon, Sokrates, Aristoteles, tragediedigterne, Homer, Virgil og alle de utallige andre. I stedet har forfattere fra andre civilisationer taget pennen i hånden og hyldet den smukke nation med de utallige øer. Disse års hotteste Grækenlandskronikør er Victoria Hislop, som med bøgerne **Øen** og **Tråden** har erobret mangt et læserhjerter. Det er fortællinger om kærlighed og familieforhold sat forment ind i en historisk kontekst. Og mens hjertet er varmt, skal du kaste dig over nyklassikeren **Kaptajn Corellis mandolin** (og **Fugle uden vinger**) af Louis de Bernières, i øvrigt filmatiseret med Nicolas Cage og Penelope Cruz i hovedrollerne. Læs også **Pottemagerens hus** af Rosie Thomas og **Nattens regn og stjerner** af Maeve Binchy.

Den græske krimihylde bugner ikke ligefrem, men et par bøger findes dog. Femte bog af tyske Gisa Klönne om Judith Krieger, **Kun forløsning**, og Steen Harvigs **Begær** har begge græske islæt.

Rejseguides

Der er et væld af rejseguides at vælge imellem. Danskernes foretrukne er stadig Politikens **Turen går til**, som nærmest er selvskrævet. Her får du tip til, hvad du også bør have med i bagagen.

Oplev

Lonely Planets populære Discover-serie er blevet oversat til dansk, hvor den går under navnet Oplev. Det er en omfattende guide, der har fokus på store oplevelser for små penge, og den indeholder rejseplaner, så din planlægning bliver enkel, og anbefalinger og tips fra de lokale. Gerne lidt uden for alfarvej. Der følger desuden et kort med til denne flotte udgivelse. Du kan også hente Lonely Planets app.

Pocket

En slags Oplev-bøgerne i miniature. Her får du overblik, highlights og insidertips til de lokales yndlingssteder, og med det handy fold-ud kort er du godt kørende.

Anbefales, hvis du skal på storbyferie. Bogen minder om Momondo-serien Ta' med til, som også er en fin lommebog.

Top 10

Politikens Top 10-serie giver dig et godt og hurtigt overblik over din storbydestination inden for allehånde kategorier. Hvilke butikker, hvilke bygningsværker, hvilke hoteller, hvilke cafeer og barer, og hvilke malerier skal du se? Der er top 10-liste over næsten alt, også særlige seværdigheder og oplevelser for børn. Desuden praktiske oplysninger og miniparlør.

De skønneste cykelture i Europa

Dette er ikke et serieværk som 'Turen går til', men en enkelt udgivelse, der dækker hele Europa. Denne guide giver praktiske oplysninger, tips til cykelvalg og kort over cykelruter i hvert af de 16 beskrevne lande. Flot illustreret og meget inspirerende.

Lande i lommeformat

Dette er ikke en rejseguide, men en lille faktabog, der giver dig indsigt i dit rejsemål på en anden måde end fx 'Turen går til'. Læs om landets historie, økonomi, religion og meget mere.

Nogle biblioteker har også Europa World Plus, som er en hjemmeside med fakta om alverdens lande. Spørg på dit lokale bibliotek.